

Samenvatting

Maastricht heeft de ambitie om zich te positioneren als aantrekkelijke internationale kennis- en cultuurstad in de (Eu)regio. Om deze ambitie te verwezenlijken is het belangrijk om jong en creatief talent van de diverse onderwijs- en culturele instellingen aan de stad te binden.

Broedplaatsen, zijnde verzamelgebouwen, ontmoetingsplekken en knooppunten van diverse stedelijke netwerken, kunnen deze ambitie ondersteunen.

Doel van onderliggend voorstel is de ontwikkeling van broedplaatsen te faciliteren en (startende)ondernemers, creatieven en andere partijen te ondersteunen in de ontwikkeling van betaalbare werk- en ontmoetingsruimte en/of het opstarten van een eigen broedplaats.

Met de voorgestelde integrale aanpak wil het college de broedplaatsontwikkeling in de stad de komende jaren actief ondersteunen en daarmee het vestigingsklimaat voor jonge en creatieve talenten aantrekkelijker maken en nieuw initiatief stimuleren.

Beslispunten

U wordt gevraagd

1. In te stemmen met voorgestelde integrale aanpak voor de jaren 2017 – 2018.
2. In te stemmen met het aanstellen van een kwartiermaker broedplaatsen voor de periode 2017-2018 en de kosten 60.000,- excl. btw p.j. af te wegen bij de begroting 2017.
3. De portefeuillehouder opdracht te verlenen tot het voorleggen van een evaluatie uiterlijk in 2018.

Besluit Burgemeester en Wethouders 27 september 2016:

Conform

Collegedatum: 27 - 09- 2016
Registratienummer: 2016-30634
Portefeuillehouder: Wethouder Van Grootheest
Behandelend ambtenaar: BO Economie en Cultuur, PP van de Wouw

1. Aanleiding

Tijdens het proces om te komen tot de Innovatieagenda Cultuur (2016), vooraf gegaan door de notitie 'Cultuur een Rol van Betekenis' (2015), bleek dat met name de ondersteuning van cultureel ondernemerschap nog te fragmentarisch en niet voldoende zichtbaar/herkenbaar tot stand komt. Daarbij is door het veld nadrukkelijk de behoefte geformuleerd om te komen tot het verder bouwen en/of uitbreiden van bestaande cultuurclusters, de beschikbaarheid van betaalbare en flexibele ruimte voor startende bedrijven en/of creatieve ondernemers, netwerk- en platformontwikkeling (kennisdeling, matchmaking etc.) en het uitventen van aanwezige kwaliteiten en successen ('be good and tell'). Daarmee de ontwikkelingen in de stad meer zichtbaar te maken en de aantrekkingskracht te vergroten.

Ook in de werking van het Maastricht-LAB en in de uitvoering van het programma Creatieve Industrie (economische visie 'Made in Maastricht') komen deze behoeften frequent naar voren.

In de afgelopen jaren zijn diverse broedplaatsen tot ontwikkeling gekomen, zoals De Brandweer, Caracola, het Werkgebouw, Collective Workspace Maastricht, en Athos Deze broedplaatsen laten zien dat positieve dynamiek en aantrekkingskracht kunnen ontstaan wanneer er plekken zijn waar een creatieve atmosfeer heerst, die ruimte bieden voor natuurlijke ontmoeting en cross-overs tussen verschillende initiatieven en sectoren. Toenemende bedrijvigheid en nieuwe start-ups en initiatieven zowel binnen het culturele, sociale, ruimtelijke als economische domein zijn hier het resultaat van.

Goedkope werkplekken zijn cruciaal voor broedplaatsen. Gezien de aantrekkende economie en de ontwikkelingen in de vastgoedmarkt in Maastricht, lijkt het niet waarschijnlijk dat vastgoedeigenaren met hun vierkante meter prijzen substantieel omlaag gaan. Daarom wordt verwacht dat er in Maastricht vooral kansen liggen in tijdelijke broedplaatsen, waarbij broedplaatsen via bijvoorbeeld tijdelijke bestemmingsplanafwijkingen gefaciliteerd kunnen worden. Een en ander wel onder de aantekening dat de tijdelijkheid van de bestemmingsplanafwijking ten behoeve van een broedplaatsontwikkeling geenszins impliceert, dat er bij beëindiging van een tijdelijke broedplaats

een recht op verplaatsing of een recht op een inspanningsverplichting om te komen tot een vervangende broedplaats ontstaat.

Het proces van de innovatieagenda Cultuur, de ervaringen binnen het Maastricht-LAB en de uitvoering van het programma Creatieve Industrie, het uitgevoerde onderzoek Broedplaatsen in combinatie met de door de raad aangenomen Motie Broedplaatsen vormen de basis voor deze nota.

2. Context

Beleidsmatige context.

In de Stadsvisie 2030 'Maastricht Mozaïek' is de ambitie uitgesproken Maastricht verder te versterken en te ontwikkelen zowel als compacte bezoekers-woonstad, een lerende kennisstad als een bedrijvige, creatieve en bereikbare stad. In navolging van de Stadsvisie 2030 is er opvolgend in de nota's 'Maastricht Stad van Culturele Carrières' (2009), de Structuurvisie 'Ruimte voor Ontmoeting' (2010) en de Economische Visie 'Made in Maastricht' (2013) nadere uitwerking gegeven aan deze ambitie. Belangrijke rode draad daarbij is steeds het scheppen van een aantrekkelijk vestigings- en productie klimaat. Door het (mede) scheppen van –randvoorwaarden voor- mentale en fysieke ruimte, ondersteuning en het leggen van (nieuwe) verbindingen worden mogelijkheden geboden voor starters/jonge talenten in hun carrièreontwikkeling. Meer concreet o.a. door het toestaan en faciliteren van tijdelijke functies, experimenten en broedplaatsen.

Daar waar het de inzet van gemeentelijk vastgoed betreft bij de hiervoor geschetste beleidsmatige context is de door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid leidend. Ten aanzien van het vastgoedbeleid, geldt, zoals in bijlage B-3 Notitie broedplaatsen aangegeven, dat de door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid maatgevend is voor wat betreft de principes van kostendekkendheid bij de inzet van gemeentelijk vastgoed.

Definitie kwestie.

Een broedplaats is letterlijk *een plaats waar gunstige omstandigheden heersen voor de groei van micro organismen.*

Onder Broedplaatsen verstaan wij verzamelgebouwen waarin een mix van huurders, gebruikers en bewoners uit de stad samen komen en ideeën uitwisselen. Broedplaatsen zijn ontmoetingsplekken en bieden een basis voor (startend) ondernemerschap, nieuwe samenwerkingsvormen, creatieve projecten en sociale ontmoetingen. Met een variëteit van mensen, functies en activiteiten zijn

broedplaatsen aantrekkelijke plekken voor bewoners, studenten, ondernemers en artistiek talent. Een toenemende bedrijvigheid, nieuwe start-ups en initiatieven zowel binnen het culturele, sociale, ruimtelijke en economische domein zijn hier het resultaat van.

Initiatiefnemers van broedplaatsen exploiteren, verhuren en programmeren hun beschikbare ruimten. Het zijn plekken waar ondernemers een ruimte huren, exposities plaatsvinden, workshops worden georganiseerd, kennis wordt uitgewisseld en nieuwe ideeën ontstaan. De mix van functies is hiervoor cruciaal. Veel broedplaatsen werken daarom met een gedifferentieerd huurmodel: goedkope werkruimte wordt gecombineerd met commerciële verhuur van bedrijfsruimten en horeca. Voorbeelden uit de Maastrichtse praktijk tonen tevens aan dat broedplaatsen met nieuwe initiatieven of projecten een maatschappelijke bijdrage leveren, in bijvoorbeeld gebiedsontwikkelingen of buurtontwikkelingswerk¹.

Minder zichtbaar zijn de diverse netwerken waar de mensen betrokken bij broedplaatsen onderdeel van zijn. Broedplaatsen zijn knooppunten waarbij ondernemers, bewoners, kunstenaars, studenten, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen samen komen. De toenemende diversiteit van broedplaatsen maakt de stad steeds aantrekkelijker voor ambitieuze talenten en creatieven om zich in Maastricht te vestigen en te (ver)blijven.

Een doordacht broedplaatsenbeleid leidt tot positieve effecten voor de stad. Broedplaatsen leiden tot een aantrekkelijker stad in termen van vestigingsklimaat en het binden van talent aan de stad.

Enkele goede voorbeelden in eigen stad:

1. Het Werkgebouw is een collectief waarbij diverse ambachtelijke lokale ondernemers een ruimte huren, hun eigen bedrijf runnen en tevens samen projecten en producten vormgeven. Met hun tijdelijke werkplaats op de Tapijnkazerne hebben zij met het schommelstation en het kunstwerk in de openbare ruimte bewezen een bijdrage te leveren aan de aantrekkelijkheid en toekomstige ontwikkeling van het gebied.
2. Caracola heeft een bedrijfsverzamelgebouw, ontmoetingsplek en co-working space gecreëerd in de voormalige Theresiaschool in Wittevrouweveld. Caracola verhuurt ruimten,

¹ Voorbeelden: schommelstation het Werkgebouw, buurtactiviteiten bij Caracola.
Broedplaatsenbeleid

organiseert publieke bijeenkomsten, beheert het pand en start samenwerkingsvormen met partijen uit de buurt en de rest van Maastricht.

3. Het Landbouwbelang is een culturele vrijplaats van Maastricht. In het Landbouwbelang worden diverse culturele en muzikale events georganiseerd en dragen bij aan de diversiteit van de stad Maastricht. Tevens wonen er mensen. Nieuwe initiatieven als het Landhuis en Caracola vloeien voort uit het netwerk en activiteiten rondom het Landbouwbelang.
4. Collective Workspace Maastricht biedt flexibele werkplekken op diverse locaties in de stad. Ondernemers kunnen een bureau huren met diverse faciliteiten in een open werkomgeving. Daarnaast wordt je lid van de community en wordt veel aandacht besteed aan netwerkvorming.
5. Andere voorbeelden van broedplaatsen zijn; Athos Eet-Maakt-Doet, de ZZP fabriek, de Brandweer, het Forza Fashion House, AINSI en vele anderen.

Enkele goede voorbeelden elders in Nederland:

1. Vechtclub XL (Utrecht) is een landelijk voorbeeld van een succesvolle broedplaats. Een 4500m² groot bedrijvencomplex wordt in fases (tijdelijk) getransformeerd als broedplaats op het voormalige OPG terrein. Dit wordt mogelijk gemaakt omdat eigenaar (gemeente), initiatiefnemers en financiers (ondernemers, crowdfunding, Triodosbank) in goede harmonie samenwerken en gezamenlijk een gefaseerd groeiemodel mogelijk maken. Dat wil zeggen: steeds meer vierkante meters van het gebouw worden verhuurd en opgeknapt naar mate het aantal huurders groeit. Inmiddels zijn dat zo'n 120 bedrijven. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan community vorming en bijeenkomsten door een 'kwartiermaker' in het gebouw en de continue zoektocht naar huurders die complementair zijn aan de bestaande groep huurders.²
2. Bureau Broedplaatsen van de gemeente Amsterdam (BBp) heeft in de periode 2000 – 2015 ruim 60 broedplaatsen gerealiseerd. De gemeente Amsterdam claimt de enige stad ter wereld te zijn met een meerjarig broedplaatsenbeleid³. Het succes zit hem in de instrumenten die worden ingezet (ambtelijke ondersteuning, expertise, project- en bouwmanagement, netwerken, kredietborgstelling en subsidies), de middelen die hiervoor door de gemeente Amsterdam zijn geïnvesteerd (2000 – 2015: €48 miljoen) en een breed

² <http://www.vechtclubxl.nl/over-vechtclub-xl/>

³ Bron: https://www.amsterdam.nl/publish/pages/428511/herzien_broedplaatsenbeleid_def_12-5-2016.pdf

draagvlak bij diverse strategische partijen in de stad, die het belang van broedplaatsen in Amsterdam onderschrijven als basis voor startend ondernemerschap, creatief talent en de aantrekkelijkheid van buurten.

3. Stichting Urban Resort (Amsterdam) realiseert goedkope ruimte voor de culturele, sociale en creatieve sector, door leegstaand vastgoed te transformeren in levendige (woon)werkpanden, met een publieke functie en een culturele uitstraling. Zij positioneren zich als 'missende schakel' tussen het grote aanbod leegstaande panden enerzijds en de dolende groep ruimtevragers anderzijds. Urban Resort is succesvol doordat zij werken met een gedifferentieerd huurmodel en omdat zij zich hard maken voor betaalbare werkruimten voor startende (creatieve) ondernemers en kunstenaars.⁴

3. Gewenste situatie

Maastricht, Stad van Creatie-ven

Een stad waar nog niet iedere stoeptegel bezet is, waar ruimte is voor experiment, waar een divers en internationaal publiek, afnemers en samenwerkingspartners binnen handbereik zijn. Een unieke biotoop in een internationale omgeving met de aanwezigheid van de vele en verschillende kunstvakopleidingen, een rijk cultureel aanbod, universiteit en kennisinstellingen, innovatieve bedrijven op de campussen in Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen maar ook de (nieuwe) ambachtelijkheid en (innovatieve) maakindustrie. Dit alles in een compacte historische binnenstad, waar de menselijke maat leidend is.

Met de aanwezigheid van de universiteit, de kunstvakopleidingen, diverse andere onderwijsinstellingen en de culturele instellingen en gezelschappen, is er een continue instroom van jong en creatief talent. Gemiddeld ronden alleen al 350 tot 400 studenten per jaar een creatieve opleiding af in Maastricht. Resultante van een actief broedplaatsenbeleid moet zijn dat meer jonge mensen ervoor kiezen zich voor langere tijd in deze stad te vestigen om hier hun carrière en leven na hun studietijd vorm te geven. Daarnaast verwacht het college dat door de juiste ondersteuning en het (voorwaarde) scheppen van een aantrekkelijk klimaat zich meer nieuwe initiatieven zullen aandienen.

De ambitie van Maastricht is daarmee om deze jonge talenten aan de stad te binden, om Maastricht als cultuur- en kennisstad te positioneren in de (Eu)regio. Dat doet zij nu al door o.a. te investeren in

⁴ <http://www.urbanresort.nl/footage/Visie-van-Urban-Resort.pdf>

de creatieve industrie, het stimuleren van startend ondernemerschap en experimenten te ondersteunen. De gemeente werkt daarin nauw samen met een veelheid aan partners.

Om deze ambitie te verwezenlijken is een aantrekkelijke en dynamische omgeving van belang die uitnodigend en toegankelijk is. Om jong en creatief talent te binden is het belangrijk hen ook te ondersteunen in hun zoektocht naar betaalbare werk- en ontmoetingsruimte.

Creatieven/afgestudeerden zijn na hun opleiding op zoek naar betaalbare werkruimte, inspirerende ontmoetingsplekken en de juiste netwerken om hun carrière en/of persoonlijke leven vorm te geven. Belangrijk is dat initiatiefnemers van broedplaatsen en 'ruimtevragers' een vast contactpunt hebben, waarin zij worden ondersteund bij de zoektocht naar een geschikt locatie en andere ideeën.

Het nieuwe werken, netwerkontwikkeling en nieuwe (co-operatieve, co-creatie) samenwerkingsverbanden zoals deze met name tot uiting komen in broedplaatsen vragen in aanvulling op het bestaande atelierbeleid een actieve rol van de stad. Met de voorgestelde aanpak wil het college de broedplaatsontwikkeling in de stad de komende jaren actief ondersteunen en daarmee het vestigingsklimaat voor jonge en creatieve talenten verder versterken.

Onderzoek en conclusies in kader van te formuleren broedplaatsenbeleid

Tijdens een uitgebreid proces met diverse stakeholders uit de stad, ervaringen uit verschillende praktijken en voorbeelden uit andere steden, is input opgehaald die heeft geresulteerd in de notitie Broedplaatsen (bijlage B-3)

Kernachtig de probleemanalyse:

1. (Te) hoge huurprijzen. Er is een toenemende behoefte aan betaalbare werkplekken voor startende ondernemers, creatieven en zzp'ers.
2. Mix van functies. Broedplaatsen floreren als er een mix van functies wordt toegestaan. Dit vergt maatwerk en afstemming met diverse gemeentelijke beleidslijnen. In grote lijnen vragen broedplaatsen om toestemming en voldoende ruimte voor werkplekken, sociale en bedrijfsmatige ontmoetingsruimten en horeca.
3. Ondersteuning nieuwe broedplaatsen. Veel opgedane kennis en ervaring kan productief worden gemaakt voor nieuwe broedplaatsen. Tevens hebben initiatiefnemers van nieuwe broedplaatsen behoefte aan praktische ondersteuning bij en inhoudelijk advies over de

realisatie van een broedplaats. Denk aan het ontwikkelen van een organisatiemodel, verdienmodel, huurcontracten en de zoektocht naar een geschikte locatie.

4. Stedelijk netwerk. Initiatiefnemers van en geïnteresseerden in broedplaatsen hebben uitgesproken behoefte te hebben aan het opbouwen van een stedelijk netwerk, om kennis uit te wisselen, nieuwe initiatieven een kans te geven en samenwerking/'matchmaking' tussen broedplaatsen actief te stimuleren.
5. Zichtbaarheid bestaande broedplaatsen. In Maastricht zijn al veel goede voorbeelden van broedplaatsen. Echter zijn zij nog onvoldoende zichtbaar. Dit is noodzakelijk om Maastricht als creatieve stad te profileren.
6. Microfinanciering. Veel initiatiefnemers van broedplaatsen zijn maatschappelijke initiatieven. Startfinanciering om een gebouw gebruiksklaar te maken is vaak cruciaal voor een goede start. Meestal zijn dit bedragen niet hoger dan €25.000.

Conclusies

De ambities van de stad zijn gedefinieerd in de verschillende beleidsvisies zoals eerder genoemd. In het kader van diverse trajecten, zoals o.a. de innovatieagenda cultuur, Maastricht-LAB en het uitvoeringsprogramma creatieve industrie, is duidelijk geworden dat de ambities en ontwikkelingen van en in de stad voor velen nog niet altijd zichtbaar of herkenbaar zijn. Daarnaast is er behoefte aan een duidelijk herkenbare rol en integrale aanpak vanuit de gemeente.

Echter om de ontwikkeling van broedplaatsen goed te faciliteren, buiten de initiatiefnemers zelf, is het noodzakelijk dat ook andere relevante stakeholders in de stad deze ontwikkeling onderschrijven en bereid zijn, om vanuit hun rol en middelen/instrumentarium een bijdrage te leveren. Denk daarbij aan vastgoedeigenaren/ ontwikkelmaatschappijen, verhuurders, financiers, leegstandsbeheerders, Stichting Ateliers Maastricht (SAM), (kunstvak-)opleidingen e.d.

Relevante stakeholders en hun (mogelijke) rol in relatie tot broedplaatsontwikkeling

1. Stichting Ateliers Maastricht (SAM) voert in opdracht van de gemeente Maastricht een stedelijk atelierbeleid uit. De stichting verhuurt ruimten aan professionele kunstenaars, kunstenaarsinitiatieven en kunstenaarsopleidingsinstituten, zowel tijdelijk als langdurig. Zo'n 190 ateliers worden op dit moment verhuurd, waardoor diverse leegstaande gebouwen door kunstenaarscollectieven worden benut.

2. Stichting IPAL is als vastgoedbeheerder van het Sphinxkwartier betrokken bij o.a. de Brandweer en het Forza Fashion House op het Radium gebied. Door meerdere ruimten aan diverse ondernemers en evenementorganisatoren te verhuren, ontstaan nieuwe ontmoetingsplekken met diverse activiteiten.
3. Banken, fondsen, subsidieloketten zijn potentiële partners bij het aanjagen en faciliteren van initiatieven. Fondsvorming specifiek voor broedplaatsen elders in het land dienen hierbij als inspiratiebron.
4. Vastgoedeigenaren/ verhuurders en ontwikkelaars: inzet van tijdelijk leegstaand vastgoed voor de functie broedplaats. Wat maakt het voor deze stakeholders interessant om hun vastgoed in te zetten in relatie tot broedplaatsontwikkeling.
5. Leegstandsbeheerders als Ad-Hoc. Maximus ea.: daar waar de stad opdrachtgever is aan deze tijdelijke leegstandsbeheerders, kan zij meer specifiek zijn in haar opdracht.
6. Opleidingen als hofleverancier van jonge creatieve talenten en potentieel startende ondernemers hebben een belangrijke rol om al gedurende de opleidingsfase de verbinding tussen student en stad te leggen waardoor de student al vroegtijdig kennis maakt en geïnspireerd raakt door de mogelijkheden die stad en regio bieden.

Het is de veelheid aan relevante stakeholders - inzicht in hun rol en mogelijkheden - in combinatie met de behoefte aan ondersteuning bij initiatiefnemers die duidelijk maakt dat er feitelijk sprake is van een 'missing link'. Geen enkele partij werkt aan het opbouwen van een stedelijk netwerk gericht op het leggen van nieuwe relaties, kennisuitwisseling en structurele dialoog. De gemeente is een belangrijke partner in het geheel die vaak nagenoeg met alle relevante stakeholders in verbinding staat. Bovendien heeft zij vanuit haar ambitie en beleid een aanmerkelijk belang om de broedplaatsen ontwikkeling positief te beïnvloeden, stimuleren en faciliteren. Naast het inzetten van het eigen instrumentarium, relevant beleid – eigen vastgoed – subsidiemogelijkheden – bestemmingsplanprocedures e.d.- kan de gemeente bij uitstek de rol van verbinder op zich nemen in dit netwerk van relevante stakeholders. Door bovendien in te zetten op een laagdrempelig loket en aanspreekpunt, waar mensen en partijen 'gratis' ondersteuning, kennis en netwerk kunnen vinden kan een stimulerende en faciliterende rol worden genomen richting (startende) initiatieven.

Uitvoering van de ambities

Voor het realiseren van de geformuleerde ambities, zowel in de fase van kwartier maken, als in de fase van het structureel ontsluiten van broed- en werkplaatsen, zullen er extra inspanningen nodig zijn. Voorstel is om hiervoor een vast loket/aanspreekpunt en tevens kwartiermaker aan te stellen. De kwartiermaker gaat bovenal proactief de dialoog aan met vastgoedeigenaren en strategische partners, van een goed idee een goed project maken en als intermediair bemiddelen tussen diverse partijen is daarbij cruciaal. Door de kwartiermaker aan te haken binnen het Maastricht-LAB zal het multiplier effect hoger zijn, omdat juist in het Maastricht-LAB veel daadkracht, reeds opgebouwde kennis en netwerken en creativiteit kunnen worden gecombineerd (experimenteerruimte wordt geboden door raadsbesluit Structuurvisie in 2012). Daar is wel extra menskracht voor nodig ten opzichte van de nu beschikbare capaciteit van Maastricht-LAB.

Concreet

1. Een kwartiermaker broedplaatsen wordt aangesteld en aangehaakt bij het Maastricht-LAB. Het Maastricht-LAB is daarmee het herkenbare loket en vervult in deze eerste periode de rol van aanspreekpunt voor het broedplaatsenbeleid van de gemeente Maastricht. Daarbij richt het Maastricht-LAB zich op de volgende vier kernactiviteiten:
 - a. Proactief de dialoog aangaan met strategische partners uit de stad, waaronder vastgoedeigenaren, onderwijsinstellingen, culturele instellingen en gemeentelijke afdelingen (knelpunt 1 en 2).
 - b. Ondersteunen van bestaande en nieuwe broedplaatsinitiatieven. Daarbij is de initiatiefnemer van een broedplaats trekker van het project en daarmee eindverantwoordelijk. Het Maastricht-LAB vervult een ondersteunende rol als adviseur, verbinder en/of structurele partner in de realisatiefase. Zodra de uitvoeringsfase van start gaat, heeft het Maastricht-LAB geen rol meer (knelpunt 3).
 - i. Versnellen interne afstemming (integraliteit) en procedures.
 - ii. Verbinden met partijen in de stad.
 - iii. Adviseren en ondersteunen t.a.v. opstarten broedplaats.
 - c. Het opbouwen van een stedelijk netwerk van broedplaatsen en evt betrokkenen bij de broedplaatsen (knelpunt 4).
 - d. Zichtbaar maken en 'branden' van succesvolle broedplaatsen en Maastricht als aantrekkelijke stad voor creatieven, in afstemming met broedplaatsen zelf en de afdeling communicatie (knelpunt 5).

2. Het college is bereid om op experimentele basis de mogelijkheid te bieden om tijdelijke bestemmingsveranderingen toe te staan voor het realiseren van broedplaatsen. Dit kan een belangrijke impuls zijn om externe vastgoedpartijen actief te betrekken in de gewenste broedplaatsontwikkeling. Ook kan dit een stimulans zijn voor de inzet van eigen vastgoed. (knelpunt 1 en 2)
3. Binnen de gemeente Maastricht wordt een projectleider (binnen bestaande formatie) aangewezen om de mogelijkheden te onderzoeken tot het instellen van een microfinancieringsfonds. Daarbij wordt de samenwerking gezocht met externe potentiële financieringspartijen. (knelpunt 6).
4. **Effect op duurzaamheid en/of gezondheid** Niet van toepassing.
5. **Effect op de openbare ruimte** Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Maastricht-LAB heeft een evaluatie uitgevoerd met het oog op continuering c.q. doorontwikkeling van de ingezette werkwijze. Deze nota wordt gelijktijdig met de collegememo Doorontwikkeling Maastricht-LAB in het college geagendeerd, waarin de rol van kwartiermaker is opgenomen. Er is ondersteuning van een kwartiermaker nodig om de gewenste broedplaats ontwikkeling te realiseren. Daarvoor is de inzet en de kennis van Maastricht-LAB op dit moment onontbeerlijk. Enerzijds schiet de beschikbare personele capaciteit van het Maastricht lab tekort om de rol van kwartiermaker broedplaatsen stadsbreed op te pakken. Dit geldt met name voor de vastgoedexpertise (conceptontwikkeling, businesscases etc.) . Anderzijds kan de toe te voegen capaciteit juist beperkt blijven omdat op efficiënte wijze gebruik gemaakt kan worden van de reeds opgebouwde kennis en netwerken.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Aanstellen kwartiermaker gedurende 2 jaar (2017 - 2018) en deze aan te haken bij het Maastricht-LAB. Geraamde kosten op jaarbasis 60.000,- euro en deze claim ter afweging mee te nemen bij

begroting 2017. Genoemd bedrag is exclusief BTW. BTW is echter in kader van de wet BCF compensabel.

9. Aanbestedingen

De geraamde kosten op jaarbasis 60.000,- euro voor 2 jaar maken de invulling van een positie bij Maastricht-LAB aanbestedingsplichtig.

10. Participatie tot heden

Burger

Om invulling te geven aan de vraagstelling in de motie en te voldoen aan bovenstaande kaders is een zorgvuldig proces doorlopen. Het onderzoek naar de knelpunten bij broedplaatsen is door middel van literatuuronderzoek gestart. In zowel individuele als groepsgesprekken zijn met diverse stakeholders gesprekken gevoerd naar zowel hun waarneming als naar de vraag of de in de literatuur opgevoerde knelpunten ook hier in Maastricht van toepassing zijn. Voorbeelden van partijen zijn het Maastricht-LAB, UM-LaunchBase, SAM, iPal, Zuyd, ZZpFabriek, Het Werkgebouw, Bureau Europa. Ook zijn deskundigen geconsulteerd over de specifieke Maastrichtse situatie en is gekeken naar de aanpakken in andere steden in Nederland. Zo is gezien de lange ervaring van Bureau Broedplaatsen van de Gemeente Amsterdam de door hun opgebouwde kennis als benchmark gebruikt.

In de afsluitende sessie op 29 juni jongstleden bij Bureau Europa zijn beide onderwerpen (de analyse en de eerste aanbevelingen) een laatste maal besproken. We hebben de verschillende partijen gevraagd of dit de knelpunten zijn die zij tegenkomen en of de geformuleerde oplossingsrichtingen de juiste ondersteuning kunnen opleveren om deze knelpunten te mitigeren. Dat betekent niet dat het externe proces daarmee ten einde is. We willen klankbordgroepen formeren waar deze partijen ook in de toekomst hun inbreng kunnen leveren.

Raad

In het kader van de vorming van de InnovatieAgenda Cultuur is er een strak geleid proces geweest dat erin heeft geresulteerd dat in de InnovatieAgenda Cultuur van februari 2016, de opdracht wordt gegeven een bedrag van € 250.000 te reserveren voor 10 proeftuinen, waaronder de ontwikkeling van broedplaatsen. Daarvoor is een budget gereserveerd van € 25.000,-.

De fractie van GroenLinks heeft tijdens de behandeling van de Innovatieagenda Cultuur op 8 maart

2016 een motie ingediend met de opdracht voor het maken van een integraal broedplaatsenbeleid (zie bijlage). De raad heeft deze motie overgenomen en het college gevraagd voor de behandeling van de Kaderbrief met een terugkoppeling te komen. Daartoe is de Raad een RaadsInformatieBrief (RIB) aangeboden (zie bijlage).

11. Voorstel

U wordt gevraagd

1. In te stemmen met voorgestelde integrale aanpak voor de jaren 2017 – 2018.
2. In te stemmen met het aanstellen van een kwartiermaker broedplaatsen voor de periode 2017-2018 en de kosten 60.000,- excl. btw p.j. af te wegen bij de begroting 2017.
3. De portefeuillehouder opdracht te verlenen tot het voorleggen van een evaluatie uiterlijk in 2018.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Uitvoering conform voorgestelde integrale aanpak. Verantwoording en voortgangsrapportage via de reguliere p&c cyclus. In 2018 een evaluatie voor te leggen. Met de voorgestelde aanpak wil de stad een aantrekkelijk klimaat scheppen waar jonge en creatieve talenten zich vestigen en nieuwe initiatieven ontstaan. Bij de evaluatie zullen daarom in elk geval de volgende evaluatiecriteria worden meegenomen.

Economische effecten:

- gegroeide werkgelegenheid: aantal ondernemingen/zzp'ers
- behoud van aantallen afgestudeerden
- netwerkontwikkeling: aantal verbindingen met reguliere bedrijven en structuren

Maatschappelijke effecten:

- nieuwe maatschappelijke coalities die tot activiteiten leiden
- groei aantal vrijwilligers c.q. vrijwilligersactiviteiten
- aantallen/aard activiteiten en bezoekers met en voor de buurt

Inzet van de kwartiermaker:

- toename van het aantal broedplaatsen i.r.t. de rol van de kwartiermaker
- welke interventies van de kwartiermaker zijn wel of niet succesvol en waarom

Broedplaatsenbeleid

- wanneer initiatieven, ondanks interventie van de kwartiermaker, niet tot realisatie komen wat zijn dan de faalfactoren